چالش

رئیس جمهور امریکا
لحن نرم نامه وزیر خارجه خود را تند کرده است

اختلاف داخل دولت ترامپ بر سر برجام

توافق هسته‌ای ایران و ۱+۵ و نحوه برخورد با آن به یکی از موارد اختلافی بین دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا و وزارت خارجه این کشور تبدیل شده است. روزنامه وال استریت ژورنال دیروز در گزارشی فاش کرد که به دستور ترامپ، وزارت خارجه نامه شدید اللحن تری را در مورد عملکرد ایران در چارچوب برجام به کنگره ارسال کرده است.

به گزارش «جوان»، در شرایطی که دونالد ترامپ با متهم کردن ایران به نقض روح برجام سعی دارد فشارها را افزایش دهد اما گزارش‌ها حاکی از این است که بین ترامپ و مقامات وزارت خارجه امریکا بر سر نحوه مقابله با برجام اختلاف نظرهایی وجود دارد. روزنامه امریکایی «وال استریت ژورنال» روز چهارشنبه به نقل از یک مقام کاخ سفید نوشت که دونالد ترامپ به وزارت خارجه دستور داد تا پیش‌نویس نامه خود به کنگره امریکا در مورد رویکرد ایران نسبت به برجام را تغییر دهد و لحن تندتر و هشدارآمیزتری را به کار بندد. به گفته این مقام کاخ سفید، پیش‌نویس نامه وزارت خارجه به کنگره امریکا که برای تأیید به کاخ سفید ارسال شده بود بیش از اندازه ملایم بود زیرا فعالیت‌های بی‌ثبات‌ساز ایران در خاورمیانه و حمایت این کشور از گروه‌های تروریستی منطقه را نادیده می‌گرفت. بر اساس این گزارش، ترامپ شخصاً در این مورد مداخله کرد و دستور تجدید نظر در متن اولیه را داد. این روزنامه گزارش داد وزارت خارجه امریکا در پیش‌نویس اولین گزارش ۹۰ روزه خود در مورد روند اجرای برجام که هفته گذشته به کنگره ارسال شد، تنها از پایبندی ایران به مفاد برجام سخن گفته بود اما ترامپ پس از قرائت پیش نویس گزارش با انتقاد از لحن ملایم آن شخصاً به این وزارتخانه دستور داد در نسخه نهایی گزارش خود با برجسته‌سازی فعالیت‌های ایران در منطقه، موضع تندتری در قبال این کشور اتخاذ کند. به همین دلیل، در نسخه نهایی این نامه از ایران به عنوان «حامی دولتی تروریسم» نام برده شد.

پس از اعلام پایبندی ایران به اجرای برجام از سوی وزارت خارجه امریکا، دونالد ترامپ ضمن وحشتناک خواندن برجام گفت که ایران به روح برجام پایبند نبوده است، این توافق هسته‌ای نباید امضا می‌شد و هم‌اکنون واشنگتن با دقت جزئیات این توافق با ایران را بررسی می‌کند و در آینده‌ای نزدیک نظر نهایی دولت اعلام خواهد شد. ترامپ حتی مدعی شد که امکان خروج امریکا از برجام وجود دارد. این درحالی است که مقام‌های ارشد امریکا گفته‌اند در حال حاضر قصد نقض این توافق و عدم اجرای تعهدات خود را ندارند. توافق هسته‌ای پس از ماه‌ها مذاکره بین نمایندگان ایران و قدرت‌های جهانی از جمله گفت‌وگوی مستقیم ایران و امریکا سرانجام در ژوئیه سال ۲۰۱۵ به دست آمد و از ژانویه ۲۰۱۶ جنبه اجرایی یافت. این توافقنامه باعث لغو تحریم‌های بین‌المللی و تعلیق تحریم‌های هسته‌ای امریکا علیه ایران شد. ترامپ در کارزار انتخاباتی نیز بارها تأکید کرد این توافق، بدترین توافقی است که تاکنون امریکا آن را پذیرفته و وعده داد به محض ورود به کاخ سفید آن را پاره خواهد کرد. ترامپ پس از ورود به کاخ سفید اعلام کرد که ایران از این پس تحت نظارت شدید خواهد بود و تحریم‌های جدیدی علیه این کشور به بهانه برنامه موشکی بالستیک وضع خواهد کرد اما از آن زمان، کابینه ترامپ در مورد ایران سکوت اختیار کرده بودند، در هفته‌های اخیر لفاظی‌های تیم ترامپ علیه ایران بار دیگر تشدید شده است و آنها از نقض روح برجام سخن می‌گویند تا به این بهانه همچنان دامنه فشارها و تحریم‌ها علیه ایران را حفظ کنند تا اینکه گامی در جهت لغو آن بردارند. نشریه «نیویورک پست» روز چهارشنبه در گزارشی ضمن انتقاد از اقدامات دولت باراک اوباما در امضای توافق هسته‌ای با ایران نوشت: «دولت ترامپ شاید نتواند توافق هسته‌ای با ایران را آنگونه که متعهد شده است پاره کند اما به دقت در حال بررسی اقداماتی از سوی ایران در خاورمیانه است که موقعیت استراتژیک امریکا و امنیت متحدانش در منطقه را زیر سؤال می‌برند.»

امریکا هنوز به تعهدات برجامی پایبند است به رغم لفاظی‌های مقامات واشنگتن درباره احتمال خروج امریکا از برجام و افزایش فشارها علیه ایران اما مقامات مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران می‌گویند امریکا هنوز به تعهدات برجامی خود پایبند است. سیدعباس عراقچی، معاون حقوقی و بین‌المللی وزیر خارجه ایران سه شنبه شب پس از نشست کمیسیون مشترک برجام در وین اعلام کرد که همه طرف‌های حاضر در نشست بر اجرای تعهدات خود تأکید کرده‌اند. عراقچی درباره موضع امریکا در نشست وین گفت: «طرف امریکایی به عنوان موضع رسمی گفت که درحال ارزیابی برجام است اما در طول این ارزیابی کماکان به تعهدات خود پایبند هستند.»

تنش

سفیر پیشین آلمان:

اسرائیل گام‌به‌گام منزوی‌تر می‌شود

سفیر پیشین آلمان در رژیم صهیونیستی با انتقاد از اقدام نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی مبنی بر لغو دیدار با وزیر خارجه این کشور گفت که نتانیاهو با این سیاست‌ها در جهان منزوی می‌شود و در عرصه جهانی دوستی ندارد.

به گزارش فارس، «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر اسرائیل دیدار روز گذشته خود را با «زیگمار گابریل» وزیر خارجه آلمان لغو کرد. این اقدام از دید منتقدان امکان بروز تنش‌های جدید را تشدید کرده است. «رودولف درسلر» سفیر پیشین آلمان در اسرائیل در این مورد به شبکه خبری دویچه‌وله گفت این موضوع بیش از آن حساس است که بتوان توصیف کرد و افزود: «من می‌توانم درک کنم که گابریل تصور نمی‌کرد که نتانیاهو به چنین ابزاری متوسل شود، البته چنین واکنشی هم قابل قابل تصور نبود. نتانیاهو دیر یا زود متوجه خواهد شد که اتحادیه اروپا هم به اقدام او واکنش نشان خواهد داد.» درسلر گفت: «دولت اسرائیل با سیاست شهرک‌سازی گام به گام در جامعه جهانی منزوی می‌شود. کشورهای دموکراتیک بیشتری در غرب و شرق از اسرائیل فاصله می‌گیرند و تلاش نمی‌کنند تا با اسرائیل وارد مذاکره نشوند چرا که نمی‌خواهند چنین تنش‌هایی به وجود آید.» وی به خشم نتانیاهو از اقدام «شارل میشل» نخست‌وزیر بلژیک در زمینه مذاکره با یک سازمان منتقد دولت تل‌آویو اشاره کرد و گفت: «ما در برابر اسرائیل هستیم و این به اسرائیل لطمه می‌زند و معضلی است که ما به آن دچار شده‌ایم.»

رویکرد

عقب‌نشینی ترامپ از ساخت دیوار مکزیک

دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا که ساخت دیوار حائل میان امریکا و مکزیک را شعار اصلی خود قرار داده بود گفته برای جلوگیری از تعطیل شدن دولت فعلاً درخواست منابع مالی برای ساخت این دیوار را از لایحه بودجه خارج می‌کند.

ترامپ ضمن تأکید دوباره بر وعده انتخاباتی خود، گفته در روزهای آینده برای تأمین منابع نقدی احداث این دیوار تلاش خواهد کرد. به گزارش بی‌بی‌سی، همزمان کلیان کانوی، از مشاوران ارشد ترامپ گفته برای تسهیل در جریان رسیدگی و تصویب بودجه دولت که هم‌اکنون در کنگره است، فعلاً بخش تأمین منابع ساخت این دیوار از لایحه خارج می‌شود. ساخت دیوار حائل میان امریکا و مکزیک که هزینه‌هایش هم به پای مکزیک نوشته خواهد شد یکی از اصلی‌ترین وعده‌های انتخاباتی دونالد ترامپ بود. دموکرات‌ها که اقلیت را در کنگره امریکا دارند تهدید کرده بودند که اگر در لایحه هزینه‌های جاری دولت ماده تأمین منابع ساخت این دیوار گنجانده شده باشد آن را بلوکه می‌کنند؛ اقدامی که می‌تواند به توقف دسترسی دولت به بودجه جاری و در نتیجه به تعطیلی دولت بینجامد. باوجوداین، ترامپ در توئیتی جدید دوباره تاکید کرده که این دیوار را خواهد ساخت.

سفر وزرای خارجه قطر و عربستان به مسکو، نماینده پوتین در تهران

تحرک جدید روسی به دیپلماسی سوریه

گزارش یک
محمد بابایی

تلاش‌های دیپلماتیک روسیه پس از حمله موشکی اخیر امریکا به یک پایگاه هوایی سوریه دو چندان شده است. طی هفته‌های اخیر دیپلمات‌ها و نمایندگان مسکو سفرها و تماس‌های دیپلماتیکی زیادی با کشورهای ذینفع در بحران سوریه برقرار کرده‌اند تا مانع از آن شوند که روند سیاسی که بر اثر نشست آستانه شکل گرفته از مسیر خود منحرف شود. پس از وزیر خارجه قطر حالا همتای سعودی او نیز به روسیه رفته و اعلام کرده از نشست آستانه حمایت می‌کند که قرار است به زودی در پایتخت قزاقستان برگزار شود.

عادل الجبیر وزیر خارجه عربستان سعودی طی کنفرانس خبری مشترک با همتای روس خود در مسکو، تأکید کرد که ریاض مواضع خود در قبال سوریه را با مسکو هماهنگ می‌کند. دیدار جبیر از مسکو چند روز پس از دیدار وزیر خارجه قطر از روسیه صورت می‌گیرد. عربستان و قطر از حامیان اصلی گروه‌های تروریستی در سوریه هستند و به نظر می‌رسد روس‌ها می‌خواهند از طریق دیپلماتیک این دو کشور را متقاعد کنند تا رویکرد سازنده‌ای در قبال بحران سوریه در پیش بگیرند. سرگئی لاوروف پس از صحبت همتای سعودی خود به خبرنگاران گفت: «عربستان اعلام کرده که از مذاکرات آستانه درباره سوریه حمایت می‌کند. این مذاکرات که برای آتش‌بس انجام می‌شود، زمینه را برای مذاکرات سیاسی ژنو فراهم می‌کند.» نشست آستانه که پس از پایان نبرد حلب و با حضور ایران، روسیه و ترکیه چند دور برگزار شده توانسته تا حدودی در کاهش خشونت‌ها در سوریه مؤثر باشد و مسکو برای موفقیت آمیز بودن این مذاکرات سرمایه‌گذاری کرده است. حالا به نظر می‌رسد آنها می‌خواهند با وارد کردن حامیان اصلی گروه‌های مسلح به فرایند مذاکرات تحولی جدی به روند دیپلماتیک بدهند. معاون وزیر خارجه قزاقستان روز گذشته گفت: امیدواریم مذاکرات صلح سوریه در «آستانه» در بالاترین سطح و با حضور همه طرف‌های درگیر برگزار شود، هر چند اظهارات مقامات سعودی نشان می‌دهد آنها هنوز برای حل سیاسی بحران آماده نیستند و با گذاشتن شروطی غیرممکن تلاش دارند به بحران ادامه دهند. وزیر خارجه عربستان در ادامه کنفرانس خبری خود به نقش ایران و حزب‌الله در سوریه اشاره کرد و گفت: «نیروهای سپاه پاسداران ایران و شبه‌نظامیان حزب‌الله لبنان نباید در سوریه بمانند. ما نیز تلاش می‌کنیم دخالت‌های ایران و حزب‌الله را در منطقه محدود و مهار کنیم. حزب‌الله لبنان نباید در هیچ جای جهان فعالیت داشته باشد.» اما لاوروف با رد ادعای جبیر تأکید کرد که حضور نیروهای ایرانی در سوریه قانونی است. وی گفت: «ایران و روسیه هر دو به دعوت نظام سوریه در این کشور حضور دارند و مسکو، حزب‌الله لبنان را یک سازمان تروریستی نمی‌داند. ما معتقدیم تمامی طرف‌های سوری و طرف‌های خارجی تأثیرگذار در حل بحران سوریه باید مشارکت داشته باشند.» اما عادل جبیر تنها مقام خارجی نبود که دیروز در مسکو حضور داشت و همزمان منابع خبری روسی گزارش دادند که وزرای دفاع ایران، روسیه و ترکیه قرار است امروز بعدازظهر در مسکو دیدار کنند.

«سردار حسین دهقان» وزیر دفاع ایران برای شرکت در نشست بین‌المللی امنیت به مسکو سفر کرده است. در این نشست حدود ۷۰۰ شرکت‌کننده از جمله اعضای هیئت‌های نمایندگی از حدود ۸۰ کشور، ۲۵ سرپرست هیئت در سطح وزیران دفاع، رئیسان ستاد کل نیروهای مسلح و فرماندهان ارشد نظامی شرکت دارند. از سوی دیگر نماینده ویژه رئیس‌جمهور روسیه در امور سوریه امروز برای دیدار و گفت‌وگو با دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان وارد تهران می‌شود. هدف از انجام این سفر، گفت‌وگو و رایزنی به منظور پیشبرد ابتکارات مشترک سیاسی، نظامی و امنیتی دو کشور اعلام شده است.

■ روسیه: توطئه شیمیایی تغییر رژیم است

«سرگئی لاوروف» وزیر خارجه روسیه اعلام کرد که تلاش‌ها برای سوء استفاده از حادثه حمله شیمیایی به خان شیخون و در واقع تلاش برای تغییر دولت سوریه به ریاست اسد ادامه دارد. وی افزود: «تحقیقات درباره حادثه حمله شیمیایی به منطقه خان شیخون در ادلب باید شفاف باشد.» این اظهارات لاوروف در واکنش به ادعای دولت‌های غربی مطرح شد که مدعی هستند دولت سوریه از سلاح شیمیایی در شهر خان شیخون استفاده کرده که آخرین مورد فرانسه است. پس از سرویس‌های امنیتی امریکا، انگلیس و رژیم صهیونیستی حالا سرویس امنیتی فرانسه می‌گوید به این نتیجه رسیده است که «نیروهای هوادار بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه در حمله شیمیایی انجام شده در ماه گذشته در منطقه خان شیخون، از گاز سارین استفاده کرده‌اند.» دولت‌های غربی از یک طرف مانع از تحقیقات مستقل در حادثه خان شیخون می‌شوند و از طرف دیگر به منابعی استناد می‌کنند که صلاحیت آنها مورد تردید است. وزیر خارجه روسیه چند روز قبل از اینکه رئیس دو تیم تحقیقاتی سازمان ملل درباره سلاح‌های شیمیایی که تابعیت انگلیسی دارند ابراز نگرانی کنند، نسبت به بی‌طرفی این سازمان‌ها ابراز تردید کرده است.

■ تدابیر روسیه

همزمان با تلاش‌های دیپلماتیک، روسیه درصدد است تدابیر بیشتر نظامی و امنیتی اتخاذ کند. سرگئی شایگو وزیر دفاع روسیه اعلام کرد حمله موشکی امریکا به سوریه جان نیروهای روس را به خطر انداخت، بنابراین تدابیر حفاظتی بیشتری لازم است. شایگو طی سخنرانی در مراسم افتتاحیه ششمین کنفرانس بین‌المللی امنیتی در مسکو تأکید کرد: «از نظر ما حمله موشکی (امریکا) نقض آشکار قوانین بین‌المللی است. از طرفی، اقدامات واشنگتن در سوریه، جان نیروهای ما را که با تروریسم می‌جنگند به خطر می‌اندازد.» وزیر دفاع روسیه توضیح بیشتری درباره جزئیات اقدامات نداد اما برخی منابع گزارش داده‌اند که احتمالاً مسکو نیروی زمینی در سوریه مستقر خواهد کرد. از سوی دیگر، وزیر خارجه روسیه نسبت به تلاش‌های امریکا برای تغییر رژیم در سوریه هشدار داد و تأکید کرد مسکو با این تلاش‌ها مقابله خواهد کرد.

لاوروف روز گذشته به رسانه‌ها گفت: «من این را تلاشی برای منحرف کردن اذهان از برخی توطئه‌ها در خصوص پرونده سوریه می‌بینیم. ظن ما در این خصوص اخیراً بیشتر نیز شده است. ما باید ببینیم که برخی از همتایان ما تلاش می‌کنند تا مانع از تصویب قطعنامه شورای امنیت در خصوص راه حل سیاسی بر اساس گفت‌وگوهای سوری-سوری شوند.» وزیر خارجه روسیه در ادامه گفت، «در عوض آنها به دنبال روش‌های قدیمی تغییر رژیم در سوریه هستند اما آنها باید بدانند که ما با این تلاش‌ها مقابله می‌کنیم.» تحلیلگران این مواضع را هشدار جدی مسکو به غرب توصیف کردند. الکسی خالبیکوف تحلیلگر مسائل بین‌المللی و عضو روابط خارجی روسیه نوشت: «مسکو پیام آشکاری برای امریکا ارسال کرده؛ روسیه ممکن است حمله دیگر امریکا علیه تأسیسات سوریه را تحمل نکند.»

خبر

آغاز استقرار سامانه «تاد» همزمان با تشدید بحران کره

همزمان با بالا گرفتن تنش با کره شمالی، امریکا استقرار سامانه دفاع ضدموشکی تاد در کره جنوبی را آغاز کرده است. استقرار این سامانه مناقشه‌برانگیز ناخشنودی چین و روسیه را به همراه دارد.

در شرایطی که روسیه و چین مخالفت خود را با استقرار سامانه پیشرفته موشکی «تاد» در خاک کره جنوبی اعلام کرده‌اند اما امریکا بدون توجه به این مسئله قصد دارد این سامانه را اجرایی کند. به گزارش وزارت دفاع کره جنوبی، اولین کانتینر حامل قطعات این سامانه وارد منطقه‌ای در استان گیونگ‌سانگ شده است. قرار است سامانه تاد تا پایان سال ۲۰۱۷ به مرحله بهره‌برداری برسد. به گزارش بی بی سی، سامانه تاد قادر به دفاع در برابر موشک‌های کوتاه و میان‌برد است و می‌تواند این موشک‌ها را خارج از جو زمین نیز منهدم سازد. هنگام ورود تجهیزات تاد به استان سئونگجوو در جنوب کره جنوبی، چند صد نفر در مخالفت با استقرار این شبکه موشکی دست به تظاهرات زدند و در درگیری با پلیس، ۱۰ نفر زخمی شدند. دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا در بحبوحه تنش‌ها با کره شمالی وعده داده بود که این سامانه ضد موشکی را تا پایان ماه آوریل در کره جنوبی مستقر خواهد کرد. علت استقرار این سامانه در راستای مقابله با آزمایش‌های موشکی و هسته‌ای کره شمالی عنوان شده بود و این درحالی است که پیونگ‌یانگ همواره گفته است برنامه موشکی اتمی خود را ادامه می‌دهد و نسبت به حمله پیشگیرانه و تبدیل امریکا به خاکستر هشدار داده بود. از سوی دیگر چین که متحد کره شمالی است، نیروهای نظامی خود را در مرز این کشور در حال آماده‌باش قرار داده است. چین استقرار سامانه تاد را تهدیدی برای مصالح امنیتی خود تلقی می‌کند، چرا که استقرار سامانه هشدار دهنده فراگیر تاد توان بالقوه موشکی چین را نیز هدف گرفته و استراتژی این کشور برای حملات نظامی علیه نیروهای رزمی امریکا در اقیانوس آرام را تضعیف می‌کند. همچنین روسیه هم در کنار چین نیروی نظامی به مرزهای کره شمالی فرستاده و در حالت آماده‌باش قرار داده است. روزنامه انگلیسی اکسپرس هم روز چهارشنبه در گزارشی نوشت، همزمان با شروع استقرار سامانه دفاع ضد موشکی تاد رزمایش‌های مشترک امریکا، ژاپن و کره جنوبی در شبه جزیره کره برگزار می‌شود که ممکن است کره شمالی را به اقدام متقابل تحریک کند. پیونگ یانگ هشدار داده است استقرار این سامانه می‌تواند را تنش‌ها در منطقه تشدید کند و نسبت به استقرار آن هشدار داده است.

تغییر مسیر اوبامایی ترامپ در خلیج فارس

ناو امریکایی با تغییر جهت از مقابل قایق ایرانی دور شد

گزارش ۲

منابع امریکایی ادعا می‌کنند که قایق‌های تندرو ایرانی در خلیج فارس به ناو امریکایی «یو.اس.اس ماهان» نزدیک شده‌اند؛ اقدامی که منجر به این شده که این ناو امریکایی آژیر خطر خود را به صدا درآورده و مسیرش را تغییر داده و تیر اخطار شلیک کند. دونالد ترامپ در جریان رقابت‌های انتخاباتی سپتامبر ۲۰۱۶ وعده کرده بود هر قایق تندرو ایرانی که برای ناوشکن‌های امریکایی در آب‌های خلیج فارس مزاحمت ایجاد کند را منهدم خواهد کرد.

به گزارش جوان، شبکه فاکس نیوز دیروز گزارش کرد که یک قایق تندرو ایرانی روز دوشنبه همین هفته، به ناو امریکایی «یو اس اس ماهان» نزدیک شده است. ایران هنوز به این گزارش واکنش نشان نداده و مشخص نیست که این اقدام در محدوده آب‌های سرزمینی ایران اتفاق افتاده است یا نه. در ژانویه ۲۰۱۶ ایران ۱۰ سرباز امریکایی را به خاطر ورود به آب‌های سرزمینی ایران دستگیر کرد. در صورت صحت گزارش دیروز منابع امریکایی، این اولین گزارش رسانه‌ای درباره تنش دریایی بین ایران و امریکا در خلیج فارس در دوره دونالد ترامپ است. حسین دهقان وزیر دفاع ایران ماه قبل گفته بود امریکایی‌ها برای اینکه نه برای خودشان و نه برای دیگر کشورها مزاحمت ایجاد کنند، بهتر است خلیج فارس را ترک کنند و از این منطقه خارج شوند. منابع امریکایی می‌گویند که هرچند قایق تندرو ایرانی از فاصله هزار متری به ناو یو اس اس ماهان نزدیک‌تر نشده، ولی این ناو آژیر خطر خود را به صدا درآورده و مسیر خود را تغییر داده است. ایان مک کاناهی، سخنگوی ناوگان پنجم امریکا در بحرین می‌گوید، ناوشکن امریکایی برای پرهیز از رویارویی به سوی شناور سپاه منور شلیک کرده و سلاح‌های خود را در حالت شلیک قرار داد. ایران هنوز واکنش رسمی درباره صحت و سقم این گزارش نشان نداده ولی این برای چندمین بار است که بین شناورهای ایرانی و امریکایی در خلیج فارس رویارویی رخ می‌دهد. ماه ژانویه ۲۰۱۷ نیز منابع امریکایی گزارش کردند که ناو امریکایی یو اس اس ماهان، هنگام نزدیک شدن چهار قایق تندرو سپاه پاسداران در خلیج فارس با شلیک اخطار واکنش نشان داده بود. دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا در سپتامبر ۲۰۱۶ در جریان رقابت‌های انتخاباتی در یک تجمع انتخاباتی در «پنساکولا» در ایالت فلوریدا گفته بود در صورت پیروزی نیروهای نظامی امریکا چنان تقویت خواهند شد که هیچ کشوری جرئت شوخی کردن با آنها را نخواهد داشت. رئیس‌جمهور امریکا گفته بود: «درباره ایران، زمانی که آنها بخواهند با قایق‌های کوچک خود دور ناوشکن‌های زیبای ما بچرخند و حرکاتی نسبت به مردم ما انجام دهند که نباید به آنها چنین اجازه‌ای داده می‌شد، به آنها شلیک کرده و از (این) آب‌ها بیرون انداخته خواهند شد» جمعیت حاضر در سالن یکصدا فریاد زدند: به آنها شلیک کنید. همان زمان هیلاری کلینتون رقیب انتخاباتی ترامپ گفته بود که او جنگ به راه خواهد انداخت: «ترامپ می‌گوید که اگر نفرات نظامی یک کشور دیگر برای نظامیان ما مزاحمت ایجاد کنند، نه اینکه به سوی آنها تیراندازی کرده باشند بلکه فقط به خاطر مزاحمت، آنها را در همان داخل آب منفجر می‌کند. به همین سادگی هم او باعث شروع جنگ می‌شود. این هم یک دلیل دیگر برای اینکه مشخص شود اهمیت این انتخابات بیش از هر انتخابات دیگری در طول زندگی ماست.»

نگاه

دکتر سیدنعمت‌الله عبدالرحیم‌زاده

التهاب وعده‌های انتخاباتی ترامپ در شبه‌جزیره کره

دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا دو سه هفته قبل بود که در مصاحبه با رسانه‌ها از حل مشکل کره شمالی حتی بدون همکاری چین گفته بود و از آن زمان بود که تنش در شبه جزیره کره به شکل بی‌سابقه و خطرناکی افزایش یافت. تحلیل‌ها آن موقع به طور عمده بر محور دیدار ترامپ با شی‌جین پینگ بود که ترامپ یک روز قبل از دیدار خود این حرف را زد تا در مذاکره با همتای چینی‌اش اهرم فشاری در دست داشته باشد. به عبارت دیگر، تلقی تحلیلگران این بود که ترامپ با توجه به خط و نشان‌هایش در برابر چین و اهمیت ویژه منازعه اقتصادی با این کشور، تنها می‌خواهد از موضوع کره شمالی برای چانه‌زنی با پینگ استفاده کند و در واقعیت امر برنامه جدی برای کره شمالی ندارد اما اتفاقات روزهای اخیر نشان داده که این دست تحلیل‌ها چندان واقعیتی ندارد و حالا ترامپ شبه جزیره کره و شاید فراتر از آن را به پرتگاه جنگی جدید سوق می‌دهد. ترامپ برای آنکه نشان بدهد وعده‌اش یک مانور سیاسی در برابر همتای چینی‌اش نبوده و به صورت جدی قصد مواجهه با کره شمالی را دارد، دو نوع برخورد با این کشور را در همین مدت کوتاه در دستور کار قرار داده است؛ نوع اول برگزاری دو رزمایش مشترک با ژاپن در کمتر از یک هفته است که در نوع خود بی‌سابقه بوده و دوم اعزام ناوگروه تهاجمی به همراه ناو هواپیمابر یو اس اس کارل وینسون به آب‌های شبه‌جزیره کره و بعد هم لنگر انداختن زیردریایی هسته‌ای میشیگان مجهز به موشک‌های هدایت شونده در بندر بوسان کره جنوبی بوده است. حالا ترامپ با استقرار سامانه موشکی تاد قطعه دیگری از پازل مورد نظرش در شبه جزیره کره و تنش موجود آن را نصب می‌کند تا مکمل آن دو نوع برخوردش با کره شمالی باشد. به عبارتی دیگر، ترامپ سعی می‌کند تا در مقابل کره شمالی و حتی چین و روسیه نشان بدهد که در تنش موجود و هر نوع درگیری و جنگ احتمالی تنها نیست و می‌تواند روی حمایت و همکاری نزدیک کشورهایی مثل ژاپن و کره جنوبی حساب کند و از سوی دیگر، حاضر است برای ورود به جنگ از تمام امکانات نظامی خود استفاده کند و به قولی با مشت آهنین سراغ کره شمالی برود. این سطح از تحرک به شدت تنش‌زای ترامپ چیزی نیست که از دید قدرت‌های دیگر و به خصوص چین و روسیه مخفی بماند و موجب نگرانی آنها نشود. خبرگزاری اسپوتنیک روسیه خبر از تشکیل یک مجموعه نظامی ۱۰۰ هزار نفری در ارتش چین داده که در هر صورت آماده ورود به جنگ باشند. به نظر می‌رسد این مجموعه جدای از آن ۱۵۰ تا ۱۶۰ هزار نفری باشد که پکن بعد از آن مصاحبه رسانه‌ای ترامپ به مرز مشترکش با کره شمالی فرستاده است. پکن به این نحو آرایش نظامی یک نیروی چند صد هزار نفری را برای هر گونه جنگ احتمالی در شبه جزیره کره آماده کرده که می‌توان درگیری این نیرو با هر نیروی تهاجمی به شبه جزیره را هم در نظر گرفت. یک ضلع دیگر مناقشه در کره شمالی روسیه است که در بخش شمالی کره شمالی مرز مشترک با این کشور دارد که با وجود کوچکی این مرز، هر نوع جنگ در شبه جزیره را خطری مستقیم برای مناطق شرقی خود می‌داند. خبرهایی از اعزام یگان‌های ارتش سوریه به این منطقه و مرز با کره شمالی منتشر شده بود اما آلکساندر گوردیف، سخنگوی ارتش روسیه در حوزه نظامی شرق، اعزام واحدهای نظامی ارتش به مرز با کره شمالی را تکذیب کرده و در مورد فیلم منتشر شده هم مدعی شده این فیلم در شبکه‌های اجتماعی مربوط به مانورهای برنامه‌ریزی بوده و حتی گفته که ادوات نمایش داده شده در این فیلم در حال بازگشت از مانوری در یک منطقه دیگر هستند. با وجود این ادعا، باید گفت که مسکو با توجه به تنش‌های فزاینده در شبه جزیره کره طبیعی است که نیروی نظامی خود در مرز با کره شمالی را تقویت کند و سخنان افرادی مثل گوردیف یا فرانتس کلینتسویچ، معاون رئیس کمیته دفاعی در مجلس علیای روسیه، فقط یک مانور سیاسی است تا مسکو به صورت مستقیم شرکتی در تنش کره شمالی نداشته باشد. حالا امریکا با استقرار سامانه تاد حلقه مهمی از برنامه تهاجمی خود به کره شمالی را کامل می‌کند و این کار در حالی است که حتی مخبر سازمان ملل در امور حقوق بشر کره شمالی هم از تحرک تنش‌آفرین ترامپ ترسیده و در بیانیه خود بر این نکته تأکید می‌کند که «زمانی که لازم است جامعه بین‌الملل برای حفاظت از مردم کره شمالی متحد بشوند، شاهد هستیم لفاظی‌ها درباره رویارویی مسلحانه اوج گرفته» و نسبت به این وضعیت هشدار می‌دهد. در هر صورت، ترامپ برای اینکه نشان بدهد در حرف خود مصمم است با فرستادن ناوهای تهاجمی، زیردریایی اتمی و استقرار سامانه تاد در کره جنوبی، هر نوع تحرک نظامی را در پیش گرفته تا شبه جزیره کره روزهای بی‌سابقه‌ای از التهاب را تجربه کند که از جنگ کره در ۶۷ سال قبل تا کنون سابقه نداشته است. این وضعیت از تنش و التهاب تا آن حد است که ناظران را نگران جنگی دیگر در شبه جزیره کرده؛ جنگی که به نظر می‌رسد چینی‌ها و روس‌ها آماده رویارویی با آن هستند.

اخبار کوتاه

■ هشدار سازمان ملل درباره وضعیت بحرانی یمن

دبیرکل سازمان ملل در کنفرانس کشورهای اهداکننده کمک مالی به یمن نسبت به بحرانی‌تر شدن اوضاع این کشور هشدار داد. حدود دو سوم جمعیت یمن از دسترسی به غذای کافی محروم هستند روز سه‌شنبه (۲۵ آوریل/۵ اردیبهشت) نمایندگان ۵۰ کشور جهان در کنفرانس کشورهای اهداکننده کمک مالی به یمن در ژنو گرد آمدند. آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل، در این کنفرانس ابراز امیدواری کرد که کشورهای کمک‌کننده در سال جاری میلادی ۲ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار برای یاری رساندن به مردم یمن اختصاص دهند. به گزارش دویچه وله، مطابق گزارش‌های سازمان ملل متحد، در حدود دو سال گذشته و در جریان جنگ داخلی یمن، به طور میانگین هر ماه ۱۰۰ نفر در این کشور جان خود را از دست داده‌اند. گفته می‌شود نزدیک به ۱۹ میلیون نفر که حدود دو سوم کل جمعیت یمن را شامل می‌شوند محتاج کمک‌های انسان‌دوستانه و مواد غذایی هستند و صدها هزار نفر به خاطر سوءتغذیه در معرض خطر مرگ یا معلول شدن قرار دارند.

■ هشدار مسکو درباره درگیری مرزی با ناتو

یک مقام روسی اعلام کرد که سازمان ناتو عملیات‌های نظارتی در مرزهای روسیه را بیشتر می‌کند. به گزارش اسپوتنیک. والری گراسیموف ژنرال روسی گفت که بنابر گزارش شبکه خبری اسپوتنیک، در جریان دو سال گذشته شمار رزمایش‌های ناتو در شرق اروپا بیشتر شده و تا دو برابر افزایش یافته است. این مقام روسی گفت که اجرایی شدن این برنامه‌ها باعث می‌شود که توازن قدرت در منطقه به هم بخورد و افزایش حوادث نظامی را رقم بزنند.

■ تصویب احداث ۱۰ هزار واحد مسکونی جدید در قدس اشغالی

وزارت مسکن رژیم صهیونیستی و شهرداری قدس اشغالی طرحی را به منظور ساخت ۱۰ هزار واحد مسکونی جدید برای یهودیان در اراضی فرودگاه قدس و قلندیا در شمال غرب قدس اشغالی به تصویب رساندند. به گزارش شبکه ۱۰ تلویزیون رژیم صهیونیستی، این واحدها در نزدیکی منازل فلسطینیان احداث می‌شود و قرار بود طی سال‌های گذشته به اجرا درآید اما مخالفت دولت سابق امریکا مانع از آن شده بود. به گزارش مرکز اطلاع رسانی فلسطین، کابینه دولت رژیم صهیونیستی اواخر ماه مارس گذشته ساخت یک شهرک صهیونیست نشین جدید را برای یهودیان به جای شهرک تخلیه شده عمونا و مصادره ده‌ها هکتار از اراضی فلسطینیان در رام‌الله به منظور احداث این شهرک به تصویب رساند.

■ حماس به زودی رئیس جدید معرفی می‌کند

به نوشته روزنامه مستقل رأی الیوم، یک منبع جنبش حماس اعلام کرد که این جنبش روز دوشنبه اول ماه مه در دوحه پایتخت قطر سند سیاسی جدید خود مبنی بر اعلام اسماعیل هنیه، نایب رئیس دفتر سیاسی جنبش حماس به عنوان رئیس جدید دفتر سیاسی را اعلام می‌کند. این منبع افزود که حماس انتخاباتش را در سطوح نوار غزه، کرانه باختری، زندان‌ها و خارج از آن انجام داده اما هنوز تعیین رئیس دفتر سیاسی را حتمی نکرده است.